

HALACHIC AND HASHKAFIC ISSUES IN CONTEMPORARY SOCIETY

182 - WOMEN AND MITZVOT PART 1 - OBLIGATIONS AND EXEMPTIONS OU ISRAEL CENTER - SUMMER 2020

A] MAN AND WOMAN IN HASHKAFKA: CREATED TOGETHER AND APART

1. וַיִּבְרָא אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְם אֱלֹקִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם:

בראשית א:כז

In the first account of the creation of humankind, man and woman are created together, in the 'image' of God.

2. (ז) וַיִּצְרָה ה' אֱלֹקִים אֶת-הָאָדָם עֶפְרָל מִן-הָאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה: (יח) וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹקִים לֹא-טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה-לּוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ: (יט) וַיִּצְרָה ה' אֱלֹקִים מִן-הָאֲדָמָה כָּל-חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל-עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל-הָאָדָם לְרְאוֹת מֵהַיְקָרָא-לּוֹ וְכָל אֲשֶׁר יִקְרָא-לּוֹ הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמֹ: (כ) וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת לְכָל-הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכָל חַיַּת הַשָּׂדֶה וְלֹא-מָצָא עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ: (כא) וַיִּפֹּל ה' אֱלֹקִים תְּרַדְמָה עַל-הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אֶחָת מִצַּלְעֹתָיו וַיִּסְגֶּר בָּשָׂר תַּחֲתָנָה: (כב) וַיִּבֶן ה' אֱלֹקִים אֶת-הַצֶּלַע אֲשֶׁר-לָקַח מִן-הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיְבַאֶהָ אֶל-הָאָדָם: (כג) וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הִפְעַם עָצָם מֵעַצְמִי וּבָשָׂר מִבָּשָׂרִי לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי יֵאִישׁ לְקַחָהּ-זֹאת:

בראשית פרק ב

In the second account of the creation of humankind, man is created alone, and lonely. He seeks companionship - עֵזֶר - first in other creatures, but ultimately in a new creation, from his own body - woman.

3. אמ' ר' ישמעאל בר נחמן בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון אנדרוגינס בראו ונסרו ועשה לו שני גבים, גביים מיכן וגביים מיכן. אמ' ר' שמעון בן לקיש בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון דו פרצופין בראו ונסרו ועשה לו שני גבים, גביים לזכר וגביים לנקבה

ויקרא רבה (מרגליות) פרשת תזריע פרשה יד:

Many commentators have raised this contradiction - was woman part of the original creation or not? Chazal discuss this idea in a Midrashic debate concerning the creation of Man². One view understands that the original creation was ONE hybrid androgynous³ being - male and female in one body - which was then recreated into two. The other view is that man and woman were originally created as TWO separate beings, attached to each other and then separated.

4. אַתִּיבִּין וַיִּקַּח אֶחָת מִצַּלְעֹתָיו!! אָמַר לְהֵן מִתְרִין סִטְרוּהִי. הַמִּדָּ"א (שְׁמוֹת כו:ב) וּלְצַלַּע הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִיית לְפָאֵת צִפּוֹן עֶשְׂרִים קָרְשׁ:

ויקרא רבה (מרגליות) פרשת תזריע פרשה יד

However, this is not the only approach in Chazal. The Midrash immediately asks - was woman not taken from a part of Adam? It responds that this could mean his 'side', as in the Mishkan.

5. דָּאִמַר רַבִּי יִרְמְיָה בֶּן אֶלְעָזָר: דּוּ פְרָצוּפִין בְּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאָדָם הָרִאשׁוֹן. שְׁנֵאִמַר (תְּהִלִּים קל"ה) אֶחָד וּקְדָם צִרְתָּנִי. וַיִּבֶן ה' אֱלֹקִים אֶת-הַצֶּלַע - רַב וּשְׁמוּאֵל, חַד אִמַר: פְּרָצוּף, וְחַד אִמַר: זֵנָב. בְּשִׁלְמָא לְמֵאן דָּאִמַר פְּרָצוּף - הֵיִינוּ דְכַתְּיב אֶחָד וּקְדָם צִרְתָּנִי. אֲלָא לְמֵאן דָּאִמַר זֵנָב מֵאִי אַחֵר וּקְדָם צִרְתָּנִי? כְּדַרְבֵּי אִמִּי, דָּאִמַר רַבִּי אִמִּי: אַחֵר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית וּקְדָם לְפִרְעֵנוֹת.

ברכות סא.

Chazal here also bring two perspectives - that woman was one of the 'faces' of the original dual creation, or that woman was taken from the 'tail' of man - ie a subordinate part.

1. Many harmonize text by reading Bereishit 1 as a general statement, and Bereishit 2 as a specific account - *klal ufrat* (see Rashi, Rashbam and Redak). Chazal also discuss (Bereishit Rabba 22:7) the notion that the original woman was a different person - 'Chava HaRishona', who died. The identification of this woman as the spirit Lilith does not appear in Chazal, but is developed in later rabbinic writings.

2. See also Bereishit Rabbi 8:1.

3. Note that a tradition of the creation of Man as an original androgynous being also exists lehavdil in Greek antiquity. In Plato's Symposium (4th Century BCE), the same Greek word - androgynos - is used by Aristophanes, who is theorizing to his colleagues regarding the origin of humankind.

6. כתיב ויברא אלהים את האדם בצלמו, וכתוב זכר ונקבה בראם. הא כיצד? בתחלה עלה במחשבה לבראות שנים, ולבסוף נברא אחד.

כתובות ח.

Chazal understand that the original concept of God was to create woman and man, but in actuality, 'one' was created.⁴

7. שאלו את רבי יהושע - מפני מה האיש יוצא פניו למטה, ואשה יוצאת פניה למעלה? אמר להם - האיש מביט למקום ברייתו, ואשה מבטת למקום ברייתה. ומפני מה האשה צריכה להתבשם ואין האיש צריך להתבשם? אמר להם - אדם נברא מאדמה והאדמה אינה מסרחת לעולם, וחווה נבראת מעצם. משל אם תניח בשר ג' ימים בלא מלח מיד הוא מסרית.

בראשית רבה (וילנא) פרשת בראשית פרשה יז סימן ח

In this Midrash, Chazal clearly envisage Chava as having been created from a different place and substance than Adam!

8. ולזה אעשה לו העזר הראוי והנאות לו שהוא 'עזר כנגדו' - כלומר כנגד צורכו ושוה לו.

עקידת יצחק בראשית שער ח (פרשת בראשית)

There are many ways of understanding 'ezer kenegdo'. The Akeidat Yitzchak understands that man and woman must act in unison, and in parallel. Each is suited, and equal to the other.

9. עזר - שתהיה משמשתו בכל צרכיו. כנגדו - שתהיה עומדת אצלו תמיד. על כן בראה הבורא מגוף האדם. ועל כן ראויו האדם לאהוב את אשתו כנפשו ולכבדה ולרחם עליה ולשמרה כאשר ישמור אחד מאבריו. וכן היא חייבת לעבדו ולכבדו ולאהוב אותו כנפשה כי ממנו נלקחה.

בעלי הנפש הקדמת הראב"ד

The Ravad stresses the different status of the two - the man loves and protects the woman as one of his limbs, and the woman serves and honors the man, from whom she was taken.

10. ודבורה אשה נביאה וגו' (שופטים ד:ד). וכי מה טיבה של דבורה שהיא שפטה את ישראל ומתנבאת עליהם? הלא פנחס בן אלעזר עומד! מעיד אני עלי את השמים ואת הארץ: בין גוי ובין ישראל, בין איש ובין אשה, בין עבד בין שפחה - הכל לפי מעשה שעושה כך רוח הקודש שורה עליו!

תנא דבי אליהו אליהו רבה (איש שלום) פרשה י

One of the most striking midrashic statements concerning equality before the Shechina comes in this reaction to the appointment of Devora as the leader of the people over Pinchas.

• As such, in the world of hashkafa, Chazal and the mefarshim speak with different voices on the relative positions of man and women - some stressing the fundamental equality of the two, and others stressing the subordinate nature of woman.

• In modern society, these different hashkafic approaches are also evident.

11. The task is too great for either to perform alone, and must therefore be shared by another. Hence, woman was added to man, so that, together, they should fully accomplish the purpose of אדם. And עזר כנגדו does not imply that the woman is to be subordinate to man; actually it connotes complete equality⁵ and equal independence. The woman is כנגדו, at man's side, parallel to him, on one line.

Rav S. R. Hirsch, Commentary to Bereishit 2:18⁶

4. This could refer to the 'one' of Adam, from which Chava was later created, or the 'one' of the dual being.

5. It should not be imagined that Rav Hirsch's perspective on women's equality was in line with modern 21st Century attitudes. Whilst he clearly viewed the role of women as equal to that of men, this equality was expressed in parallel to the man, with the role of the woman clearly defined as managing the home and raising the family. Again, Rav Hirsch viewed this as no less important, indeed more noble, than the role of the man in the world of work, but the roles were nevertheless delineated. See Rav Hirsch's essay on The Jewish Woman in Judaism Eternal. He writes there, 'it is obvious that for the performance of man's task of building up the world, the Law-giver reckoned on the harmonious and equal cooperation of both sexes. Further, by excusing the female sex from the hard labour of subduing and mastering the earth, he left it free to be devoted to the higher and more humanistic task of employing the products of the man's labour for the ethical purposes of building up a house and family, that is to say, in the service of his true vocation and his welfare as a human being.' (Translation of Dayan I. Grunfeld, Judaism Eternal Volume 2. The essay was reproduced in the 1970s in a pamphlet - *A Torah View on Women And On Women's Lib*.)

6. This is the translation of Daniel Haberman in the 2002 Feldheim edition. I have found various paraphrased translations of this piece of Rav Hirsch, each giving slightly different emphasis, which can subtly change the message. The original German is as follows:

Die für einen zu große Aufgabe muss geteilt werden, und eben für die volle Lösung der Menschaufgabe schuf Gott zum Manne das Weib. Und עזר כנגדו spricht eben so wenig eine Unterordnung aus, vielmehr ist damit eine völlige Gleichheit und paritätische Selbständigkeit ausgesprochen. Das Weib steht dem Manne - כנגדו - parallel, auf einer Linie, zur Seite.

12. Had Adam needed a partner for practical reasons alone – to lighten his economic burden, to enable him to procreate, or to allow him a satisfactory sexual life – there would have been no necessity for the creation of Eve ... What he needed was not a practical partnership but an ontological community where his lonely existence could find completeness and legitimacy.

Rabbi Joseph B. Soloveitchik, 'Adam and Eve,' Family Redeemed

B] MAN AND WOMAN IN HALACHA: EQUAL STATUS, DIFFERENT OBLIGATIONS

In the HALACHIC realm however, the Torah perspective is certain one of fundamental equality of obligation and sanctity of women⁷.

13. There is no doubt that in the eyes of the Halakhah man and woman enjoy an equal status and have the same worth as far as their humanitas is concerned. Both were created in the image of God, both joined the covenantal community at Sinai, both are committed to our metahistorical destiny, both crave and search for God, and with both He engages in a dialogue...

Rabbi Joseph B. Soloveitchik, 'Adam and Eve,' Family Redeemed p71

14. ... צריך לדעת כי אין זה בשביל שנשים פחותות במדרגת הקדושה מאנשים. דלענין הקדושה שוות לאנשים לענין שייכות החיוב במצות שרק מצד הקדושה דאיכא בישראל הוא ציוי המצות, וגם לנשים נאמרו כל הקראי דקדושה. בין תחלת תנאי קבלת התורה והייתם לי סגולה ואתם תהיו לי גוי קדוש שנאמר לבית יעקב - אלו הנשים, ותגיד לבני ישראל - אלו האנשים. ובין ואנשי קדש תהיון לי שבמשפטים, והייתם קדשים דשמוני, וקדשים תהיו והייתם קדשים שבפ' קדשים, וכי עם קדוש אתה לה' שבפ' ראה. ובכל מקום שנמצא ענין קדושה דישאל נאמר גם לנשים. ורק שהוא קולא מאיזה טעמי השי"ת שרצה להקל לנשים ... ולא מצד גריעותא ח"ו.

שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק ד סימן מט

Rav Moshe Feinstein is clear that women have equal 'kedusha'⁸ status in mitzvot. Any exemptions are for other reasons.

15. ט שלא עשני גוי. ... ול"י דאע"ג שאמר ישראל' או 'יהודי', חשב בכלל. דכל התורה נאמרה בלשון זכר ואפ"כ חשב בכלל

מגן אברהם סימן מו ס'ק ט

The Magen Avraham writes that, even though the Torah is technically written in the masculine⁹, the presumption is always that woman are fully included.

- Looking at the 613 mitzvot, the vast majority of halachot apply to men and to women, without any distinctions.

16. והנשים בכלל הנזק. מנהגי מילוי! אמר רב יהודה אמר רב, וכן תנא דבי ר' ישמעאל, אמר קרא: (במדבר ה:א) אִישׁ אֶגְוֹ אִשְׁתּוֹ כִּי יַעֲשֶׂה מִכָּל-חַטָּאת - השוה הכתוב אשה לאיש לכל עונשין שבתורה. דבי רבי אלעזר תנא: (שמות כא:א) וְאִלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשִׂים לִפְנֵיהֶם - השוה הכתוב אשה לאיש לכל דינין שבתורה. דבי חזקיה ורבי יוסי הגלילי תנא, אמר קרא: (שמות כא:כט) וְהָמִית אִישׁ אֶת אִשְׁתּוֹ - השוה הכתוב אשה לאיש לכל מיתות שבתורה.

בבא קמא ט.

Chazal bring various verses from the Torah which explicitly¹⁰ include women in broad areas of halacha - here monetary laws, damages, court penalties.

7. This does not of course mean that the halacha does not differentiate between men and women in different areas. For instance, in Erchin - the fixed values of men and women, old and young, which can be pledged to the Temple, the Torah (Vayikra 27:1-8) specifies a lower amount for women. These values reflect earning power and fertility and differentiate between men and women much as modern actuarial tables do, reflecting males' income advantage over females. For more on this see the following article by R. Amnon Bazak - <https://www.etzion.org.il/en/value-man>. Much has been written on the interface between Torah thought and feminism. There will clearly be many areas of disagreement, but also some overlap of ideas, especially in Difference Feminism which was popular in the 1980s and 90s, but less so now. Equality Feminism will clash with Torah thought in its denial of the legitimacy of making distinctions based on gender. Halacha clearly does distinguish between the genders in several areas. However, halacha certainly does not conflict with many of the practical objectives of Equality Feminism, such as equal pay for equal work or equal access to health care.

8. Note however Mishna Horayot 3:7 which rules that a man takes precedence over a woman when saving life. This is based on the principle laid out in the previous mishnayot that, whoever or whatever is greater in 'kedusha', takes precedence. As such, it appears that, at least for this halacha, the man has more kedusha. The standard explanation is that, since a woman is exempted from positive time-bound mitzvot, the man has more mitzvot and thus more kedusha (see commentary of Rambam). However, see the Netziv in Meremei Sade on that mishna, who understands that the woman is called more 'tahor' and the man more 'kadosh' due to the difference in their obligation in Talmud Torah. In his words: האיש קודם לאשה ולהפך כו'. לא משום דאשה פטורה ממנויות עשה שבזמן גרמא, וא"כ איש מרובה במנויות, כמוש"כ בצאר שבע. דא"כ נימא צבא דכהן קודם לגוי, זה בטעם משום שיש בו מנויות יתירות. אלא בטעם דאיש חיקרי 'קדוש' לגבי אשה שלא מיקריא אלא 'טהור', כדמוכח בזומוא נג. טבור לבקשיר את האשה. והיינו שאינה אלא בגדר טהרה ולא כמו איש. והיינו משום שאיש חייב צב"ת ולא אשה.

9. Unlike, for instance, German or Greek, Hebrew has no grammatical neuter gender, so all items must have a grammatical designation of masculine or feminine. The Torah defaults to masculine inflections and pronouns even where biological sex is not yet known (eg Bereishit 38:28-29) and also for nonspecific gender-inclusive references.

10. In each case, the Gemara proves that there is a specific reason that one might have thought women were exempted. Thus, the Torah comes to reinforce that they are not.

17. מה בין איש לאשה? האיש פורע ופורם ואין האשה פורעת ופורמת. האיש מדיר את בנו בנזיר ואין האשה מדרת את בנה בנזיר. האיש מגלח על נזירות אביו ואין האשה מגלחת על נזירות אביה. האיש מוכר את בתו ואין האשה מוכרת את בתה. האיש מקדש את בתו ואין האשה מקדשת את בתה. האיש נסקל ערום ואין האשה נסקלת ערומה. האיש נתלה ואין האשה נתלית. האיש נמכר בגניבתו ואין האשה נמכרת בגניבתה.

משנה סוטה ג-ח

The Mishna includes a non-exhaustive¹¹ list of specific halachic differences between men and women.

18. כל מצות הבן על האב אנשים חייבין ונשים פטורות וכל מצות האב על הבן אחד אנשים ואחד נשים חייבין

משנה קידושין פרק א משנה ז

The Mishna rules that obligations children have towards their parents are binding on sons and daughters alike. However, certain obligation which parents have towards their children are binding only on fathers and not on mothers.

19. דת"ר: האב חייב בבנו למולו, ולפדותו, וללמדו תורה, ולהשיאו אשה, וללמדו אומנות; ויא: אף להשיטו במים; רבי יהודה אומר: כל שאינו מלמד את בנו אומנות - מלמדו ליסטות. ליסטות ס"ד? אלא, כאילו מלמדו ליסטות.

קידושין כט.

Such obligations include mila, pidyon haben, teaching Torah, marrying off daughters, teaching a trade and teaching survival skills. These are all obligations on father and not mothers.

- So far, what we have seen are specific exceptions and exemptions for women, in the context of a general presumption that men and women are equally obligated in halacha.
- Is there any kind of rule or principle which sets out a more general exemption of women in mitzvot?

C] POSITIVE TIME-BOUND MITZVOT¹²

C1] THE GENERAL RULE

20. ... וכל מצות עשה שהזמן גרמה אנשים חייבין ונשים פטורות. וכל מצות עשה שלא הזמן גרמה אחד אנשים ואחד נשים חייבין. וכל מצות לא תעשה בין שהזמן גרמה בין שלא הזמן גרמה אחד אנשים ואחד נשים חייבין, חוץ מכל תשחית וכל תקיף וכל תטמא למתים:

משנה קידושין פרק א משנה ז

The Mishna rules that women are exempted from positive time-bound mitzvot - meaning¹³ mitzvot which apply at some times and not at others. However, positive non-time bound mitzvot, and negative mitzvot bind men and women equally, with three exceptions - the prohibitions of cutting the corners of the head and beard, and a Cohen becoming tamei. These negative mitzvot bind only men.

21. כל מצות עשה שהזמן גרמא וכו'. ת"ר: איזוהי מצות עשה שהזמן גרמא? סוכה, ולולב, שופר, וציצית, ותפילין. ואיזוהי מצות עשה שלא הזמן גרמא? מזוזה, מעקה, אבידה, ושילוח הקן. וכלל הוא? הרי מצה, שמחה, הקהל, דמצות עשה שהזמן גרמא, ונשים חייבות! ותן, והרי תלמוד תורה, פריה ורביה, ופדיון הבן, דלאו מצות עשה שהזמן גרמא הוא, ונשים פטורות! אמר רבי יוחנן: אין למדין מן הכללות ואפילו במקום שנאמר בו 'חוץ'. דתנן: בכל מערבין ומשתתפין, חוץ מן המים ומלח; ותו ליכא? והאיכא כמהין ופטוריות! אלא, אין למדין מן הכללות ואפילו במקום שנאמר בו חוץ.

קידושין לג.

The Gemara lists many of the classic positive mitzvot - time bound and not, and then immediately warns us that this 'rule' is in fact not exhaustive and there are many exceptions! In fact, any 'general rule' given by the Gemara must be understood to have exceptions, even where it purports to give a full list!

11. Further differences are listed in other places, such as Tosefta Sota 2:7-9 and Kiddushin (see below).

12. A great resource on this, and related women's issues is the relatively new website - deracheha.org. See <https://www.deracheha.org/positive-time-bound-mitzvot/>

13. See below for a brief analysis of the nature of 'time-bound' mitzvot.

22. וכבר ידעת שכלל הוא אללנו - אין למדים מן הכללות! ואמרו 'כלי רוצה לומר 'על הרוב'. אבל מלות עשה שהנשים חייבות ומה שאין חייבות בכל הקפן אין להן כלל אלא נמסרים על פה והם דברים מקובלים. הלא ידעת שאכילת מצה ליל פסח, ושמחה במועדים, והקבל, ותפלה, ומקרא מגלה, ונר חנוכה, ונר שבת, וקדוש היום - כל אלו מלות עשה שהזמן גרמה וכל אחת מהן חיובה לנשים כחיובה לאנשים. וכך גם מלות פריה ורביה, ותלמוד תורה, ופדיון הבן, ומלחמת עמלק - כל אחת מהן מלות עשה שלא הזמן גרמה ואין הנשים חייבות בהן! אלא כולן קבלה כמו שביארנו.

רמב"ם על משנה מסכת קידושין פרק א משנה ז

The Rambam warns us not to be too focused upon the 'rule', since it has so many exceptions. For instance, eating matza and kiddush on Shabbat are time bound and positive, but women are obligated. On the other hand, having children, learning Torah and destroying Amalek are non-time bound and positive, yet women are exempt. In fact, he understands that the mitzvot that women are obligated in are known through a received tradition¹⁴.

- In fact, out of the 613 Torah mitzvot, there are only 8 where women are exempted on the basis that they are positive time-bound mitzvot: reciting Shema, wearing tzitzit, putting on tefillin on the head, putting on tefillin on the arm, hearing shofar, shaking lulav, living in the succah and counting the omer¹⁵.
- The Rambam lists 6 more positive Torah mitzvot from which women are exempt - studying Torah, writing a Torah scroll, reciting bircat Cohanim, procreating, performing a circumcision, staying home in the first year of marriage and not going out to war.
- Positive time bound Torah mitzvot in which women are OBLIGATED: reciting kiddush on Shabbat, fasting on Yom Kippur, eating matza on Pesach, rejoicing on the festivals, gathering for hakhel, offering the korban Pesach.
- Women are also obligated in a number of positive time-bound Rabbinic mitzvot such as: chanuka candles, reading megillah, 4 cups of wine at the Seder, reciting Hallel at the Seder.

C2] RABBINIC MITZVOT

- The Rambam we saw above lists a number of Rabbinic mitzvot in his list of 'exceptions' to the general rule. This implies that Rabbinic mitzvot have the same basic rubric, and women will normally be exempted from positive time bound Rabbinic laws.

23. כל דתקון רבנן כעין דאורייתא תקון.

גיטין סה.

This is based on the principle that Rabbinic law is modeled on and structured around Torah law.

24. לנשים דפטורים ממלות עשה שהזמן גרמא אפילו מאותן שאין אלא מדרבנן. שהרי זנר חנוכה וזכרובת כוסות וזמקרא מגילה ללא הווי אלא מדרבנן לא מחייבי אלא לפי שהן היו באותו הנס ...

תוספות מגילה כד. ד"ה מי

This is also the position of Tosafot - that in general woman are also exempted from Rabbinic positive time-bound mitzvot, such as hallel on Chag or kiddush levana. However, as with Torah mitzvot, there are many exceptions to the rules, specifically under the rubric הנס היו באותו הנס¹⁶. This would include reading megillat Esther on Purim, chanuka lights and 4 cups of wine at Seder.

25. דמלות עשה דרבנן שוה בכל

ש"ת ספר הישר לרבנו תם סימן ע

Rabbeinu Tam takes a different position - that women are equally obligated in all rabbinic mitzvot. This is not the accepted halachic view.

C3] WHAT IS A POSITIVE TIME BOUND MITZVA - GREY AREAS

26. ומלות עשה שהזמן גרמה היא שחובת עשייתה בזמן מסויים, ושלא באותו הזמן אין חיובה חל

פירוש המשניות לרמב"ם קידושין א:ז

The Rambam explains that a positive time bound mitzva is any which is obligatory only a certain time, and outside that time there is no obligation

14. Chazal offer many types of sources women's exemption from mitzvot. See Succah 28a-b where the Gemara learns the women's exemption from living in the Succah from all three types of sources - a drasha interpreting the Torah verses, the general principle of positive time-bound mitzvot, and also a tradition learnt as a Halacha leMoshe MiSinai.

15. According to many poskim this is in fact Rabbinic today.

16. The two classic explanations are either that they brought about the miracle (eg Esther, Yehudit, the women in Egypt) (Rashi), or that they were included in the oppression before the salvation (Tosafot).

- Clearly, most of the usual examples fall neatly into this - Matza, Succah, Shofar etc. There is a window of obligation which starts and ends¹⁷ at specific time. Outside that window, there is no mitzva at all eg succah in Sivan.

27. בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל סומכות. הכ' התוספות צספ"ק דקדושין (זו) למה לי למעוטי נשים מסמיכה? תיפוק ליה דה"ל מ"ע שהז"ג שאין נוהג אלא ביום! ... ול"י דלא קשה מידי! דלא הוי מ"ע שהז"ג אלא כל היכא שהזמן הקצוב לה הוא קצוב ועומד צענין כשעבר הזמן אזדא לה לגמרי, ובטלה מצותה, ואין לה תשלומין מעתה. כשופר סוכה ולולב חגיגה

טורי אבן מסכת חגיגה ט"ב

The Turei Even writes that, in order to be a positive time bound mitzva, the obligation must cease entirely at a certain time, with no ability to 'make up' the mitzva. As such, semicha on a korban is NOT a positive time bound mitzva even though one cannot do it at night. The semicha can be done next morning!

28. דברכת הלבנה הוי מ"ע שהז"ג ונשים פטורות. וכתב כן בשם השל"ה הקדוש. ולדעתי זה היא תמוה מאד, ואין לו ענין כלל למ"ע שהז"ג! דכלל זה לא נאמר רק במצוה דגוף המצוה שייכא תמיד בכל ענין ובכל זמן, כגון במצה, או סוכה, ולולב וכדומה. דמצוה זו אפשר להתקיים בחשוון כמו בתשרי, ואייר כמו בניסן.

חכמת שלמה אורח חיים סימן תכו

Rav Shlomo Luria (16C Poland) explains that in order to be positive time bound mitzva the mitzva action must be something which could be done at other times, but the halacha only considers it a mitzva at specified times. One can eat matza and blow a shofar at any time of the year, but it is only a mitzva on certain days. However, kiddush levana can ONLY be done when the moon is in a certain phase. This does not make it a positive time bound mitzva, since the time limitation is not purely halachic¹⁸.

D] WHY ARE WOMEN EXEMPT FROM POSITIVE TIME-BOUND MITZVOT?

- The most correct answer is probably that we do not really know. This principle was certainly well established by the time of the Mishna and is taught unanimously as a 'stam Mishna', so its provenance could go back to the time of the Sanhedrin in the Temple.
- It is possible that the Sanhedrin introduced this at some point as a drasha or over time or as a series of drashot.¹⁹ Either way, the background reasoning for the drashot is not recorded by Chazal.
- Given that there are almost as many exceptions to the rule, it is also possible that each mitzva had a traditional practice which was passed down through the mesora - for instance women DID bring korban Pesach and eat matza, but DID NOT sit in the succah and shake lulav. As the Tannaim were crystallizing and formulating the principles of halacha, they may have put in place general halachic rules which broadly supported the traditional practice over centuries.

D1] TECHNICAL SOURCES

29. ומצות עשה שהזמן גרמא - נשים פטורות. מנלן? גמר מתפילין, מה תפילין - נשים פטורות, אף כל מצות עשה שהזמן גרמא - נשים פטורות. ותפילין גמר לה מתלמוד תורה, מה תלמוד תורה - נשים פטורות, אף תפילין - נשים פטורות.

קידושין לד.

30. רב אחא בר יעקב אמר קרא: (שמות י"ט) וְהִנֵּה לְךָ לְאֹת עַל-יַדְּךָ וּלְזִכְרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תִּנְיָן הָ בְּפִיךָ. הוקשה כל התורה כולה לתפילין. מה תפילין - מ"ע שהזמן גרמא ונשים פטורות, אף כל מ"ע שהזמן גרמא - נשים פטורות.

קידושין לה.

The Gemara gives a technical reason for the exemption. Women are exempted from (at least certain aspects of) learning Torah due to use of the expression - 'teach it to your sons [beneichem]', and not daughters. The mitzva of tefillin is connected with learning Torah and thus women are exempted from tefillin. As a positive time-bound mitzva, tefillin then acts as a paradigm 'binyan av' for the whole Torah, exempting women from positive time-bound mitzvot.

17. There is a discussion as to brit mila which has a beginning time, but no end time.

18. This may be one of the way to understand a difficult statement of the Ramban who states that Counting the Omer is NOT a positive time-bound mitzva.

19. As we will see below, the limud comes in stages - from Talmud torah to tefillin to other positive time bound mitzvot. It could be that these were introduced in stage over time.

D2] MARRIAGE RESPONSIBILITIES?

31. די אות הברית לזכרים לפי שהנקבה היא לעזר הזכר ואל אישה תשוקתה והוא ימשול בה להנהיגה ולהדריכה בדרכיו ולעשות כל מעשיה על פיו. והיותה על הדרך הזה הוא סבה ג"כ שהיא פטורה מכל מצות עשה שהזמן גרמה כי אלו היתה טרודה לעשות המצוה בזמנה היה הבעל בלא עזר בזמנים ההם והיתה הקטטה נופלת בהם, ותסור הממשלה המכוונת לתועלתו ולתועלתה

ספר כלבו סימן עג

The Kol Bo (13/14C France/Spain) understands that women must be free in marriage to serve their husbands! As such, they are freed from time-consuming mitzvot which could conflict with their marital duties.

32. והטעם שנפטרו הנשים מהמצות עשה שהזמן גרמא - לפי שהאשה משועבדת לבעלה לעשות צרכיו. ואם היתה מחוייבת במצות עשה שהזמן גרמא אפשר שבשעת עשיית המצוה יצוה אותה הבעל לעשות מצותו. ואם תעשה מצות הבורא ותניח מצותו אוי לה מבעלה! ואם תעשה מצותו ותניח מצות הבורא אוי לה מיוצרה! לפיכך פטרה הבורא ממצותיו כדי להיות לה שלום עם בעלה.

ספר אבודרהם ברכת המצות ומשפטיהם

The Abudarham (15C Spain) also suggests that women could be conflicted between performing time-bound mitzvot for God and for their husbands! As such, the Torah exempted them from this dilemma.

- There are a many of problems with this approach²⁰, including: (i) it is not based in sources in Chazal; (ii) it does apply to women without husbands; (iii) it would not explain why woman are obligated in so many positive time-bound mitzvot which are 'exceptions' to the rule; (iv) women's general mitzva observance could also distract them from home obligations. What if she were davening the Amida when her husband needed her? (v) it does not explain why women are allowed to volunteer for these mitzvot if they wish; (vi) if a husband expressed his agreement with her taking on these mitzvot, would she then be obligated?
- Also, the requirement for a woman to be subordinated to her husband is one of the curses of Chava, and not an ideal situation. Just as with pain in childbirth, would we not try to reverse it if we could?
- Rabbi Moshe Meiselman²¹ writes that this response is 'facile' and understands that most authorities disagreed with it.

33. It is the woman's task to build the Jewish home, a home in which the Divine Presence will dwell, an everlasting edifice based on Torah and mitzvos, and in which children will be raised in the spirit of Judaism.
 there are certain mitzvos which women are not obligated to carry out. It is not because women are inferior to men. It is because G-d has given each Jew a mission uniquely suited to the individual: A task for men and a separate task for women – and a mission common to both men and women there are aspects of Judaism in which men and women differ, with special missions given to a man and others to a woman. So that each can carry out his or her task fully, he or she is freed from other obligations. Although these other obligations are holy matters, the full and proper accomplishment of one's special tasks demands that one be freed of these other obligations. women were freed of certain obligations so that they can devote themselves fully to their unique task.
 Women are freed from performing mitzvos which are obligatory only at a specific time (e.g., tzitzis, which is obligatory only during the day). The AriZal writes concerning such mitzvos: "When the male performs the mitzvah, it is unnecessary that the woman should also do them separately, for she has already been included with him at the time when he does the mitzvah... This is the meaning of our Sages' statement, 'One's wife is as one's body.'" Similarly, the Zohar says that a man (or woman) alone is "half a body." In other words, when Torah frees a women from certain mitzvos, it frees her only from doing them – so that she can devote her time and energies to her unique mission. The state of wholeness and perfection that is attained, and the reward that accrues, from these mitzvos, does pertain to women also – through her husband performing them.
 This applies even to a girl before she is married, through the fact that her destined partner in marriage performs the mitzvos she is not obligated to do. For just as a man and a woman are but "half a body" before marriage, and are whole only when married, so too their soul is whole only when they are together: that is, a man and wife have a single soul.

Rav Menachem M. Schneerson 'Address to Convention of N'shei Ubnos Chabad,' 25 Iyar 5744²²

The Lubavitcher Rebbe understood that women DO perform these mitzvot - through their husband, or future husband!

- Again, this does not directly address women who never marry, or who used to be married.

20. See Torah Temima Shemot Chap 13 note 42, who raises many of these questions and regards the idea of the Abudarham as a tremendous chiddush.

21. *Jewish Women in Jewish Law*, Ktav 1978, p43.

22. Available in full at https://www.sie.org/templates/sie/article_cdo/aid/2518597/jewish/Convention-of-Nshei-Ubnos-Chabad-25th-Day-of-Iyar-5744-1984.htm

D3] FAMILY RESPONSIBILITIES?

34. ולי נראה שטעם פֿיטורן הוא משום שלפי טבען ומהות תפקידן בחיים הן משועבדות לזמן במשק הבית וגדול הילדים וטפולן, ולא הזמן נתן לרשותן. ולפי טעמים אלה מסתבר שהנשים הן בכלל בית ישראל בעיקר כל המצוות אלא שפטרה אותם התורה מדין עוסק וטרוד בטרדה של מצוה.

ש"ת משפטי עוזיאל כרך ד - עניינים כלליים סימן ד

Rav Benzion Uziel (Sefardi Chief Rabbi of Israel in the 1940s) understood that women were not so much subordinated to their husbands but to time itself! Household responsibilities, especially with small children, can leave a woman with no time at all and to demand that she set aside time for time-bound mitzvot at the expense of her family is impossible.

35. וממילא זה שהתורה פטרה ממצות עשה שהזמן גרמה הוא מן התורה, וגם רבנן לא חייבו כי לא ראו בזה שום צורך לחייבן. ואדרבה משמע שהצורך הוא לפוטורן דוקא מהטעמים שפטרותן תורה. ולבד טעמי התורה שלא ידוע לשתם אינשי אף לא לת"ח גדולים, ואנו מחוייבין להאמין שאיכא טעמים גדולים לקב"ה נותן התורה, איכא גם טעמים גלויים לכל. כי סתם נשים בעולם אינם עשירות ועליהן מוטל גידול הילדים והילדות שהיא מלאכה היותר חשובה להשי"ת ולהתורה. וכן ברא השי"ת בטבע כל מין ומין דמבעלי חיים שהנקבות יגדלו את הולדות, ואף את מין האדם לא הוציא מן הכלל בזה, שגם טבע הנשים מסוגל יותר לגידול הילדים. שמצד זה הקל עליהן שלא לחייבן בלמוד התורה ובמצות עשה שהזמן גרמה. שלכן אף אם ישתנה סדור החיים בעולם גם לכל הנשים ולעשירות בכל הזמנים, ואף כשאפשר למסור הגידול לאיזה אינשי ונשי כבמדינתנו, לא נשתנה דין התורה ואף לא דין דרבנן. ולא תועיל שום מלחמה כי אין שום כח לשנות אפילו בהסכם כל העולם כולו שום דבר. והנשים שמתעקשות ורוצות ללחום ולשנות הן בחשיבות כפרות בתורה

ש"ת אגרות משה אורח חיים חלק ד סימן מט

Rav Moshe Feinstein stresses that we do not know the ultimate reason why women are exempt from these mitzvot, but he suggests that one revealed reason is practical - to enable women who are otherwise engaged in child-rearing to be able to deal with their family obligations. This will apply to all women - even if they have home help or cooperative husbands - since the halacha cannot be changed (at least until we have a Sanhedrin!)

36. While not demanding adherence to one particular role, it is nevertheless clear that since for most of our history, our continuation as a people depended upon the voluntary selection by women of the role of wife-mother-homemaker, the law would and did encourage the exercise of that choice Exemption would be a tool used by the Torah to achieve a particular social goal, namely to assure that no legal obligation would interfere with the selection by Jewish women of a role which was centered almost exclusively in the home. However, it is vital to emphasize that even with these exemptions, the wife-mother-homemaker role is not the mandated, or exclusively proper role, though it is clearly the preferred and therefore protected role.

Rabbi Saul Berman, *The Status of Women in Halakhic Judaism*, pp. 16-17²³

Rabbi Saul Berman support this basic approach, although makes it clear that Torah is not mandating specific roles for women but enabling them to choose²⁴ the family role without feeling religiously conflicted.

37. ונראה לעניות דעתי לחדש להלכה דגם במצות עשה שהזמן גרמא אין לנשים לבטלן בחנם אם לא מפני מצוה עוברת או משום טירחא יתירה ...

רב ישראל גוסטמן, קונטרסי שעורים מסכתא קדושין, עמ' 254

Some poskim - here Rav Gustman - have ruled that since practical issues appear to be so relevant to women's exemption in these mitzvot, if there is no practical reason why women should not perform them, they should try to do so!

23. Tradition 14:2 (Fall 1973): pp. 5-28

24. Rabbanit Malka Bina writes in *Symposium on Women and Jewish Education* p. 15: "I have always believed that women are released from positive time-bound mitzvot in order that they have more flexibility and more choices." Tradition 28:3 (Spring 1994): p. 15.

D4] ESSENTIALIST REASONS

38. The Torah did not impose these mitzvot on women because it did not consider them necessary to be demanded from women. All time-bound mitzvot are meant, by symbolic procedures, to bring certain facts, principles, ideas and resolutions afresh to our minds from time to time to fortify us to realize them to keep them. God's Torah takes it for granted that our women have greater fervor and more faithful enthusiasm for their God-serving calling [than men], and that this calling runs less danger in their case than in that of men from the temptations which occur in the course of business and professional life. Accordingly it does not find it necessary to give women these repeated spurring reminders to remain true to their calling...

Rav S. R. Hirsch, Commentary to Vayikra 23:43

- Rav Hirsch is not suggesting that women are spiritually superior to men, just that their challenges lie in different areas.²⁵

39. שוב אמר כה תאמר וגו' לנשים בלשון 'אמירה' ולנשים בלשון 'הגדה'. להורות כי באולי יאמרו הנשים אין לנו שכר בלמוד התורה בשאינם לומדות אותה, ואיך יהיה להם חלק בשכרה? ... לכך אמר כה תאמר וגו' לנשים בלשון רכה, ר"ל אדרבה ששכרם הרבה מאוד יותר משל אנשים ולכך מקדים הנשים תחלה. וכדאיתא בברכות (י"ג) גדולה הבטחה שהבטיחין הקב"ה לנשים יותר מן האנשים שנאמר נשים שאננות וגו'. ... הנה מבואר נגלה כי יש לשאול למה ועל מה גדולה ההבטחה שהבטיח לנשים? ואם שכר הנשים גדול בשביל שמסייעים לבניהם ולבעליהם לתורה כל שכן היה ראוי להיות יותר גדול שכר אנשים הלומדים אותה. אמנם יש לך להבין זה ממה שאמר הכתוב שהביא (ישעיהו ל"ט) נְשִׁים שְׂאֲנָנוֹת. כי האיש במה שהוא גבר איננו בעל שאנן והשקט מצד התגברותו והתפעלו. בכך אינם מוכנים גם כן כל כך אל השאנן והמנוחה הוא העולם הבא שהוא המנוחה בעצמו. אבל הנשים ראויות ומוכנים לה מצד עצמם שאינם בני פעולה והתעוררות מצד עצם בריאתן. לפיכך גדולה ההבטחה שהבטיחין הקב"ה יותר מן האנשים מצד השאנן ושלוה אשר המה מוכנים לו כי זהו חלק הנשים וראויות לזה ביותר.

דרשות המהר"ל - דרוש על התורה

The Maharal understands that the male is more active and restless. The female is more secure and less in need of proactivity. Hence the reward for women is greater in their facilitation of the men performing the active and transformational mitzvot, such as learning Torah.

40. Broadly, the male energy is responsible for actively changing the world; the female energy is responsible for preserving the beauty that already exists. He is the arrow shooting upwards towards perfection and excellence. She is the circle, maintaining, protecting and guarding. Practically, both men and women are almost identical in their obligations. They are both obligated in all prohibitions; they are also both obligated in almost all the positive commands. The only difference between them lies in the small number of mostly time bound mitzvot that women are not obligated in. Of all the mitzvot, it is the ones associated with time that are the most active in imposing change. Time-bound mitzvot are about imposing a spiritual worldview on an essentially physical one. A time-bound mitzva takes a regular week and turns it into the holiday of Sukkot; it takes the average sunset and imposes on it the structure of the mitzvah of saying the Shema. If the male energy is expressed by the active mitzvot and the female energy is expressed by the guarding mitzvot, wresting time from the physical world and knuckling it into the spiritual world is a process that stands in contrast to the feminine state of being.

Circle, Arrow, Spiral, Miriam Kosman, p211-12

41. (שמואל א' א"ג) חֲנֹהּ הִיא מִדְּבָרֵי עַל-לֵבָהּ - למה נשתתפו הנשים עם הקטנים והעבדים לענין המצות? לפי שאין להם אלא לב אחד שנאמר וחנה היא מדברת על לבה.

ילקוט שמעוני שמואל א רמו עח

The Midrash states that women have a different obligation in mitzvot since they have only 'one heart', as opposed to the normal 'two hearts' [levavcha] - yetzer hatov and yetzer hara. But which of these hearts do women have!?

25. In *The Jewish Woman in Judaism Eternal*, Rav Hirsch writes that, "While fully appreciating the special and deeply implanted characteristics of the female sex, the Sages also attribute to it complete spiritual and intellectual equality with the male." For a detailed analysis of Rav Hirsch on Gender and Mitzvot, see *Rereading Rav Hirsch on Mitzvos and Gender*: Yisrael Kashkin - at <http://www.hakirah.org/Vol18Kashkin.pdf>. The conclusion of that article reads: "One could imagine that R' Hirsch would be taken aback to see how his commentary has been used in recent times to support apologetics and 'reverse sexism'. If you read all of his multi-dimensional commentary, you come out with the message of equality. Perhaps, to the contemporary Western mind that is influenced by the competitiveness of the general society, somebody always has to be better. R' Hirsch saw it differently. Neither inferiority, nor superiority, but rather equality."

42. יש לתת קצת טעם ... עפמ"ש בילקוט שמואל א' (רמז עח), וחנה היא מדברת על לבה - למה נשתתפו הנשים עם העבדים וקטנים במצות (לענין מ"ע שהז"ג - זית רענן)? לפי שאין להם אלא לב אחד, שנאמר וחנה מדברת על לבה, ולא לבבה. ע"ש. ... ומה שפירש הזית רענן דברי הילקוט שאין להם אלא לב אחד, דהיינו שאין יצה"ט שולט בהם כל כך, וא"כ מ"ע שאינה נוהגת לעולם קרוב הוא שלא יעשו. לפיכך פטר אותנו הכתוב. ע"כ.

... מ"מ דוחק לומר כן - שאין להם אלא לב אחד היינו יצה"ר, ואף הראיה ממ"ש וחנה מדברת על לבה אינה מתיישבת, שהרי התפללה בכוונה טובה מצד יצה"ט. ולכן נראה לאידך גיסא! שאין להן יצה"ר כל כך בנוגע לכוונת הלב. ... ובזוהר ובר"מ איתא דכל נשי ישראל אחידן בשכינתא

שו"ת יביע אומר חלק א - אורח חיים סימן מ

R. Ovadia Yosef quotes the commentary of the Magen Avraham on Shmuel - the Zayit Ra'anan - who explains that the one heart of women is the bad one!! As such, there is no point in commanding women to do more positive time-bound mitzvot, since they will probably not bother! Rav Ovadia rejects this explanation and understands that the one heart of women is the good one, thus absolving them of the need for the extra mitzvot.

- In Part 2 we will iy'H move onto the more complex question of whether and when women, who are exempted from certain mitzvot, are allowed to volunteer to keep them, and if so, whether they can make a beracha.
- In Part 3 we will iy'H focus specifically on the mitzva of Shofar and the current COVID reality for many men and women who will not be able to attend shul for Rosh Hashana 5781.